

Motolská kauza mění pravidla. Ředitelé fakultních nemocnic jen s prověrkou NBÚ

16.9.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Ministr zdravotnictví Vlastimil Válek pro Seznam Zprávy oznámil, že ředitelé fakultních nemocnic musí projít bezpečnostní prověrkou na stupeň "D" Důvěrné. Co to vlastně znamená jsme se zeptali Aleše Pilného, zkušeného experta na bezpečnostní prověrky NBÚ a NATO, TAYLLORCOX.

Lucie: Co je to vlastně bezpečnostní prověrka NBÚ?

Aleš Pilný: Prověrka fyzické osoby je proces, kterým Národní bezpečnostní úřad (NBÚ) ověřuje, zda je člověk způsobilý seznamovat se s utajovanými informacemi určitého stupně. Zákon stanovuje čtyři stupně utajení:

"V" - Vyhrazené

"D" - Důvěrné

"T" - Tajné

"PT" - Přísně Tajné

Pokud NBÚ prověrku udělí, znamená to, že daná osoba splňuje podmínky spolehlivosti, bezúhonnosti. Takové státní "Compliance". Certifikace tím doslova říká: Prověřené osobě lze důvěřovat, protože prošla nezávislou kontrolou státu, resp. bezpečnostních složek.

Lucie: Jak probíhá prověřování?

Aleš Pilný: Není to formalita. Uchazeč vyplňuje komplexní **bezpečnostní dotazník**, NBÚ prověřuje trestní rejstřík, finanční závazky, vazby na cizí státy a získává stanoviska od policie či zpravodajských služeb. Cílem je ověřit, zda není člověk vydíratelný, ekonomicky nestabilní nebo napojený na rizikové subjekty.

Lucie: Ministr Válek zdůvodnil potřebnost prověrky mimo jiné kauzami jako je ta v Motole. Jak to souvisí se správou nemocnic?

Aleš Pilný: Ředitelé fakultních nemocnic spravují miliardové rozpočty, rozhodují o zakázkách a nesou odpovědnost za kritickou infrastrukturu státu. Zdravotnictví není jen o poskytování péče – je to i otázka bezpečnosti.

Zde se dostáváme i k dalším regulacím, jako je GDPR, MDR, ISO certifikace, audit lůžkové péče atd. Nicméně na vrcholovém vedení chyběl systémový přístup k prověřování bezpečnosti a důvěryhodnosti. NBÚ prověrka je proto ideální nástroj pro zajištění tohoto cíle a prevenci dalších kauz.

Lucie: Jaká rizika prověrka pomáhá eliminovat?

Aleš Pilný: Ředitel, který má dluhy, nebo jen problematické kontakty, může být snadno zneužitelný. Pak roste riziko korupce a finanční kriminality, kterou je třeba řešit preventivně.

Lucie: Zaručí prověrka, že už se žádné kauzy nestanou?

Aleš Pilný: To určitě ne. Je to ale vysoce účinný filtr, který snižuje riziko, podobně jako ISO 27001 certifikace v oblasti bezpečnosti informací. Samotná prověrka NBÚ má jeden cíl – může ji držet pouze osoba, která je důvěryhodná.

Lucie: Jak to prakticky dopadne na samotné ředitele?

Aleš Pilný: Budou muset do určité lhůty prověrku na stupeň "D" - Důvěrné získat. Pokud by ji nezískali, nebudou moci funkci dále zastávat. To je signál veřejnosti, že ministr bere transparentnost a boj s korupcí vážně.

Lucie: Jak rychle mohou získat ředitele fakultních nemocnic prověrku?

Aleš Pilný: U stupně Důvěrné většinou platí, že pokud je žadatel bez komplikací (bez dluhů, bez trestní minulosti, standardní pracovní a rodinné zázemí), NBÚ se do 3 měsíců vejde. Pokud se objeví rizikové faktory (insolvence, složité finanční transakce, vazby do zahraničí), může se proces protáhnout o další měsíce.

Pokud prověrka někomu trvá déle, znamená to, že NBÚ potřebuje doplnit šetření (např. od Policie ČR, BIS, zahraničních partnerů). Platnost prověrky na stupeň Důvěrné je 5 let. Po této době je nutné provést nové prověření (není tu automatické prodloužení).

! Tip od redakce GDPR.cz

Od 1 ledna 2025 platí nabytí účinnosti novely zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, kterou novelizuje zákon č. 267/2024 Sb. Ten mění definici utajovaných informací, zavádí snížení administrativy, speciální režim pro bezpečnostní sbory, státní zaměstnance a další osoby. A je vydán nový katalog oblastí utajovaných informací, takže potřebu bezpečnostní prověrky pocítí i další sektory a organizace. Tyto novelizace zásadně ovlivní bezpečnostní režimy, správu utajovaných informací a boj s korupcí v ČR.

Zdroj: TAYLLORCOX

www.bezpecnostniproverka.cz

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/motolska-kauza-meni-pravidla-reditele-fakultnich-nemocnic-jen-s-proverkou-nbu/2721569>